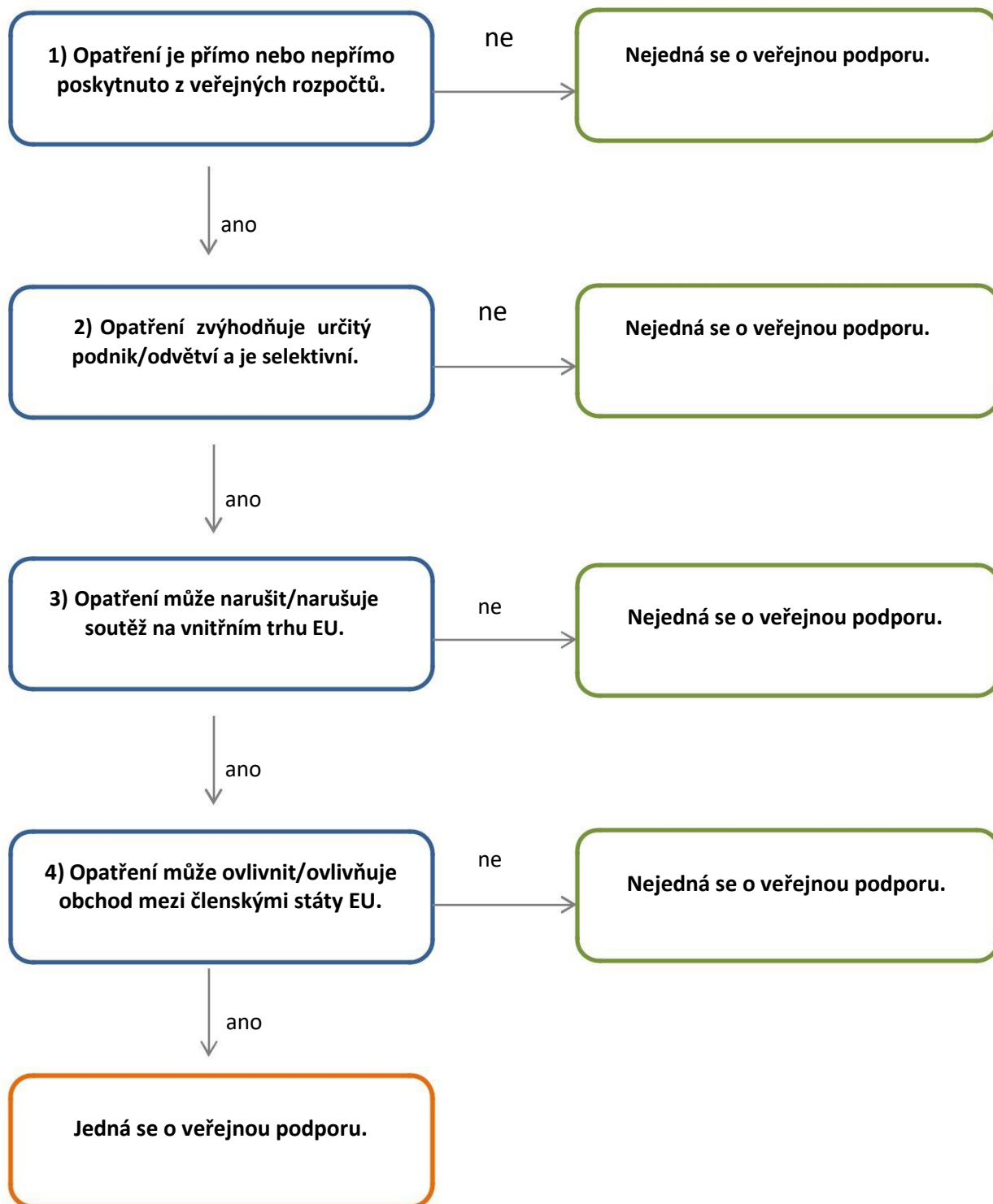

Jak vyhodnotit naplnění definičních znaků veřejné podpory

(stručný návod)

1) Opatření je přímo nebo nepřímo poskytnuto z veřejných rozpočtů.

Pod pojmem prostředky z **veřejných rozpočtů** je třeba chápat nejen zdroje centrální vlády, ale i regionální, lokální či místní samosprávy. Pod tento pojmový znak lze tedy zařadit nejen centrální vládu a jí řízené instituce (ministerstva, jiné správní úřady), ale i územní samosprávy, tj. obce, města a kraje.

Pro naplnění tohoto definičního znaku je nezbytné, aby došlo k zatížení státních/veřejných rozpočtů. Dopad na rozpočet poskytovatele může být jak přímý, tak nepřímý. Pod přímým zatížením rozpočtu je třeba chápat výdej finančních prostředků. Tuto podmínku naplňují především dotace. Naopak nepřímé zatížení rozpočtu znamená nevybrání/vzdání se finančních prostředků, na které vzniká nárok na základě obecně závazných právních předpisů nebo na základě tržních vztahů (např. prominutí plateb či odvodů, které by měly být veřejné instituci uhrazeny, daňové úlevy, prodeje majetku veřejnými institucemi za cenu nižší než tržní, promíjení pokut a peněžních sankcí či udělení zvláštních práv nebo výlučných práv bez odpovídající finanční odměny).

2) Opatření zvýhodňuje určitý podnik/odvětví a je selektivní.

Pravidla regulující poskytování veřejné podpory lze aplikovat pouze v případech, kdy příjemcem daného opatření je **podnik** ve smyslu evropského práva. Podnikem je míněna **jakákoliv entita vykonávající tzv. ekonomickou činnost, a to bez ohledu na právní status či způsob financování**. Za **ekonomickou činnost** je třeba považovat činnost spočívající v nabízení zboží a/nebo služeb na daném trhu. Zvýhodnění určitého podniku nebo určitého odvětví podnikání představuje preferenční zacházení s podnikem, kdy tímto zacházením je mu poskytována výhoda ve srovnání s jeho konkurenty na trhu. Za podnik tak může být považována i např. nezisková společnost, spolek či obec. O zvýhodnění se nejedná, pokud jsou veřejné prostředky ve vztahu k podniku vynakládány v souladu s tzv. principem tržního operátora.

3) Opatření může narušit/narušuje soutěž na vnitřním trhu EU.

Třetím definičním znakem je **narušení hospodářské soutěže**, kdy k naplnění tohoto znaku postačí hrozba narušení soutěže, které mění podmínky na trhu v tom smyslu, že opatření posílí postavení příjemce podpory oproti jeho konkurentům, a to i v případě, že neumožňuje přijímajícímu podniku expandovat či zvýšit tržní podíl. Narušení soutěže se předpokládá, pokud opatření snižuje

přijímajícímu podniku náklady, které musí nést v rámci své každodenní činnosti. Narušení soutěže lze rovněž spatřovat ve skutečnosti, že veřejné zdroje podniku umožní zavést nový produkt/službu, racionalizovat výrobu, inovovat výrobní postup atd.

4) Opatření může ovlivnit/ovlivňuje obchod mezi členskými státy EU.

Ovlivnění obchodu nemusí představovat „skutečný“ vliv na obchod mezi členskými státy, stačí předvídatelný předpoklad, že podpora může obchod ovlivnit. Tento znak je nutné zkoumat i u příjemce nepřímo zapojeného do přeshraničního obchodu, protože poskytnutí podpory takovému podniku ztěžuje vstup na trh ostatním subjektům, případně zachovává nebo zvyšuje místní nabídku. Obecně platí, že k ovlivnění obchodu nedochází u opatření s čistě lokálním dopadem. Proto je třeba analyzovat individuálně každý případ, především v rovině, zda podnik přijímající výhodu neprodukuje zboží/službu, jež je předmětem obchodu mezi státy EU, jakým finálním zákazníkům dané zboží/služba směřují (a zda tito jsou ze zahraničí), vzdálenost příslušného podniku od hranic s některým z členských států EU, možnost přeshraničních investic podniků z jiných členských států, zda je příjemce podpory součástí skupiny podniků působících v rámci celé ČR i v jiných členských státech, apod.

Veřejnou podporu je tedy za určitých předpokladů možno vyloučit z důvodu lokálnosti opatření. Společnými rysy rozhodnutí Komise, konstatujících lokálnost opatření, je to, že:

- a) podpora nemá za následek přilákání poptávky nebo investic do dotyčného regionu a nevytváří překážky pro usazování podniků z jiných členských států;
- b) zboží nebo služby poskytované příjemcem jsou čistě lokálního charakteru nebo jsou přitažlivé jen pro zeměpisně ohraničenou oblast. Zboží nebo služby jsou nabízeny pouze v místním jazyce.
- c) vliv na trhy a spotřebitele v sousedních členských státech je nanejvýše nepatrný. Jako příklad lze uvést plovárny a jiná volnočasová zařízení určená především pro místní spádovou oblast, muzea nebo jinou kulturní infrastrukturu, která pravděpodobně nepřiláká návštěvníky z jiných členských států, nemocnice a jiná zařízení zdravotní péče zaměřená na místní obyvatele, konferenční centrum, pokud jeho umístění a potenciální dopad podpory na ceny pravděpodobně neodlákají uživatele jiným centřům v ostatních členských státech.

* * *

Detailnější informace k definičním znakům veřejné podpory lze najít ve Sdělení EK o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU (k dispozici zde: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN)).